

**زن در اندیشه عارفانہ
امام خمینی**

www.ketab.ir

محمدامین صادقی ارزگانی

سرشناسه: صادقی‌ارزگانی محمدامین، ۱۳۴۱
عنوان و نام پدیدآور: زن در اندیشه عارفانه امام خمینی(س) / محمدامین صادقی‌ارزگانی.
مشخصات نشر: تهران: مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی(س)، مؤسسه چاپ و نشر عروج، ۱۴۰۲
مشخصات ظاهری: ۲۶۰ ص.

شابک : ISBN ۹۷۸-۹۶۴-۲۱۲-۶۰۶-۴

وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا

یادداشت: خمینی، روح‌الله، رهبر انقلاب و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران، ۱۲۷۹ - ۱۳۶۸
دیدگاه درباره زن

موضوع: خمینی، روح‌الله، رهبر انقلاب و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران، ۱۲۷۹ - ۱۳۶۸ عرفان
شناسه افزوده: مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی(س)، دفتر قم، مؤسسه چاپ و نشر عروج.

رده‌بندی کنگره: DSR ۱۵۷۴/۵

رده‌بندی دیویی: ۹۵۵/۰۸۴۲

شماره کتابشناسی ملی: ۹۲۱۶۵۴۳

کد / م ۳۹۱۱

۱-۰۱-۰۲۷-۰۰۰۱-۰۰۰۲

مؤسسه چاپ و نشر عروج

www.ketab.ir

زن در اندیشه عارفانه امام خمینی(س)

نویسنده: محمدامین صادقی‌ارزگانی

ناشر: مؤسسه چاپ و نشر عروج (وابسته به مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی(س))

چاپ اول: ۱۴۰۲ / ۵۰۰ نسخه

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: مجتمع چاپ و نشر عروج

بخش عروج:

فروشگاه مرکزی: تهران، خیابان انقلاب، بعد از خیابان ۱۲ فروردین، پلاک ۱۲۹۶. کدپستی: ۱۳۱۴۷۴۳۵۶۵ شماره فروشگاه: ۰۲۱ ۶۶۴۰۴۸۷۳

فروشگاه کالج: تهران، خیابان انقلاب، قبل از خیابان حافظ، پلاک ۸۸۶. کدپستی: ۱۱۳۳۹۳۶۴۱۷ شماره فروشگاه: ۰۲۱ ۶۶۷۱۲۳۱۱

فروشگاه اینترنتی: shop.imam-khomeini.ir شماره پشتیبانی: ۰۲۱ ۶۶۴۸۹۱۶۰

شماره‌های بخش عروج: ۰۲۱ ۶۶۴۹۳۰۸۱-۳ شماره فروش تلفنی: ۰۲۱ ۶۶۷۰۶۸۳۳

شماره امور مشترکین نشریات: ۰۲۱ ۶۶۷۰۱۲۹۷ شماره انبار مرکزی: ۰۲۱ ۵۵۲۲۷۶۱۲

شماره پیام‌رسان‌ها: ۰۹۱۲۹۴۷۴۴۶۰ پست الکترونیک: info@orouj.org

فهرست مطالب

أ.....	سخن ناشر.....
ج.....	مقدمه مؤلف.....
۱.....	فصل یکم: کلیات و مبانی انسان شناختی عارفانه.....
۳.....	۱- اهمیت شناخت انسان.....
۵.....	۲- چیستی و هویت انسان.....
۱۰.....	۳- انسان و خلافت الهی.....
۱۴.....	۴- انسان جلوه‌گاه صورت الهی.....
۲۰.....	۵- انسان در عرف عرفان.....
۲۱.....	الف) انسان عصارهٔ آفرینش.....
۲۵.....	ب) انسان جامع مراتب غیب و شهود.....
۲۹.....	ج) تطابق وجودی عالم و آدم.....
۳۸.....	د) انسان غایت آفرینش.....
۴۳.....	۶- انسان و روحی خدایی.....
۴۷.....	۷- انسان و فطرت الهی.....
۵۴.....	۸- انسان در چهار سوی انتخاب.....

فصل دوم: نگاه عارفانه به زن در فرآیند تاریخ و نظام خلقت ۶۱

زن در فرآیند تاریخ ۶۱

زن در اسلام ۶۶

جایگاه زن در نظام آفرینش ۷۴

۱- گل و اژه خیرات و برکات ۷۵

۲- جلوه‌گاه عشق و محبت ۷۹

۳- جلوه‌گاه جلال و جمال ۸۷

۴- جلوه‌ رحمانیت و پایه‌گذار رحامت ۹۴

۵- نگاه متفاوت به اسرار خلقت زن ۹۷

۶- الگوی حیات طیبه انسانی ۱۰۱

۷- زن و زندگی معنوی ۱۰۶

فصل سوم: نگاه عارفانه به سلوک معنوی و مقامات عرفانی زن ۱۱۱

۱- زن و ضرورت شناخت عرفانی ۱۱۲

۲- زن و سلوک عرفانی ۱۱۵

۳- زن و عرفان فطری ۱۱۹

۴- زن و عرفان قرآنی ۱۲۳

۵- تحلیل عرفان قرآنی زن مدارانه ۱۲۹

۶- زن و عبادت عارفانه ۱۳۶

۷- تحلیل عرفانی سلوک عبادی ۱۴۴

۸- زن و اسفار اربعه ۱۵۰

۹- ضرورت حفظ حجاب و رفع حجب در سلوک عرفانی ۱۵۶

۱۰- زن و انواع حجب باطنی در سلوک عرفانی ۱۶۵

۱۱- زن و شهود عارفانه ۱۷۷

۱۲- زن و کامل‌ترین شهود عارفانه ۱۸۳

۱۳- جمع‌بندی و نتیجه ۱۹۱

فصل چهارم: نگاه عارفانه به نقش معنوی، اخلاقی و تربیتی زن در خانه و جامعه ... ۱۹۷

۱- نقش بی‌بدیل زن ۱۹۸

۲- زن معلم اول انسانیت ۲۰۱

۳- زن و نقش پیامبرگونه ۲۰۵

۴- نقش قرآنی زن ۲۰۹

۵- اعجاز مادری ۲۱۴

۶- نقش زن در تحول معنوی مرد ۲۱۸

۷- زن آموزگار اخلاق و معنویت اجتماعی ۲۲۳

۸- زن و معنویت گراهی افتخارآمیز ۲۲۷

۹- حضور اخلاق مدارانه زن در جامعه ۲۳۲

۱۰- زن و سیاست اخلاق‌مدار و معنوی جامعه ۲۳۹

کتاب‌نامه ۲۴۷

سخن ناشر

آفریدگار حکیم پس از آفرینش انسان، خویشتن را ستوده است، مخلوقی که یکی از جلوه‌های کمال او رُخ نمودن در دو چهره مکمل یکدیگر: یعنی زن و مرد می‌باشد. خداوند همه گونه ظرفیت و امکان نیل به کمالات مطلوب برای زن و مرد را، بدون تبعیض در وجود این دو نهاده است. تصویر و ترسیم شخصیت زن در مکتب قرآن و عترت، برترین راهنمای حقیقت‌طلبان و فضیلت‌خواهان است: قرآن با صراحت از شخصیت عالی انسانی زن یاد نموده و زنان بزرگی را به مثابه أسوه و الگو معرفی کرده و از حقوق و وظایف فردی، خانوادگی و اجتماعی آنان سخن گفته است.

پیامبر اکرم ﷺ و عترت پاک او علیهم‌السلام در راستای تبیین حقایق قرآنی، با رفتار و گفتار خود معرف شخصیت انسانی زنان و حامی و مدافع حقوق آنان بوده‌اند.

با تأسف باید گفت فهم و فرهنگ مسلمانان در این موضوع عظیم و بسیار تأثیر گذار بر سرنوشت انسان‌ها، در تراز قرآن و سنت حرکت نکرده و در جوامع اسلامی نیز به مانند دیگر جوامع قدیم و جدید، انواع ظلم‌ها و اجحاف‌ها درباره زنان گفته و عمل می‌شود.

امام خمینی در جایگاه اسلام شناس بزرگ، هم در آثار نوشتاری و گفتاری خود و هم در جریان حضور اجتماعی سیاسی منتهی به انقلاب اسلامی و تأسیس نظام جمهوری اسلامی، منادی معارف ناب و اصیل قرآن و سنت در موضوع شخصیت و

حقوق زن بوده است. ایشان تنها به معارفی که در این موضوع در کتاب‌های ارزشمند عرفانی یا فقهی نوشته، بسنده نکرده؛ بلکه آن حقایق را در عینیت زندگی زنان، خانواده خود و زنان ایران اسلامی به مرحله فعلیت رسانده و نشان داده که راه نیل به کمالات والای انسانی و خلیفه الله شدن برای زنان همان قدر فراهم است که برای مردان فراهم است و زنان به مانند مردان - و البته با رعایت حدود شرعی - در خانه و جامعه، در مدرسه و دانشگاه و در تمام عرصه‌های اجتماعی با آزادی و عزت می‌توانند حضور داشته و فعال باشند.

در این بین ایشان در کتاب‌ها و بیانات عرفانی خود شخصیت زن را به همان گونه که قرآن و سنت بیان کرده‌اند، دیده و مطرح کرده است. محقق ارجمند حجت الاسلام والمسلمین محمد امین صادقی ارزگانی در راستای تجمیع و برجسته سازی این نگاه و عرضه یک جای این اندیشه در اثر پیش رو با عنوان «زن در اندیشه عارفانه امام خمینی»، کوشیده است مطالب پراکنده حضرت امام در این موضوع را در چهار فصل تنظیم، و به شرح و تبیین آنها بپردازد.

مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (س) - قم با تقدیر از زحمات محقق ارجمند نتیجه تلاش ایشان را به علاقه‌مندان معارف اسلامی و دوستداران اندیشه امام خمینی (س) تقدیم می‌دارد.

مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (س) - قم